

Gjødselbruksforskrift Vipetiltak i RMP SMIL-spørsmål

Solfrid Mygland og Ellen Eskeland

Statsforvalteren i Agder

18.04.2024

Gjødselregelverket

Gjeldende gjødselvareforskrift er foreslått erstattet av to nye forskrifter:

- forskrift om lagring og bruk av gjødsel (**gjødselbrukforskriften**)
- forskrift om produksjon, omsetning og import av gjødselvarer av organisk opphav og visse uorganiske gjødselvarer (**gjødselvareforskriften**)

Utkast til gjødselbrukforskrift

- Innskjerping av tillatt fosformengde.
- Mulig å balansegjødsle.
- All gjødsel er inkludert.
- Spredning av organisk gjødsel blir tillatt i perioden 1. mars til 1. sept.
- Innføring av krav til journal over faktisk disponering av gjødselvarer.
- Endringer i krav til gjødselplan.
- Kommunen ansvarlig myndighet for tilsyn og kontroll, enkeltvedtak.
- Statsforvalteren får myndighet til å stille strengere (ev. lempeligere krav) til bl.a. fosformengde og spredetidspunkt, forskrift eller enkeltvedtak.

RMP: Tilrettelegging av hekke- og beiteområder for fugl - vipe

Fra søknadsomgangen 2024

- Vipebestanden har gått dramatisk ned.
- En kritisk truet art (CR).

Gjelder i hele Agder.

Vipestriper.

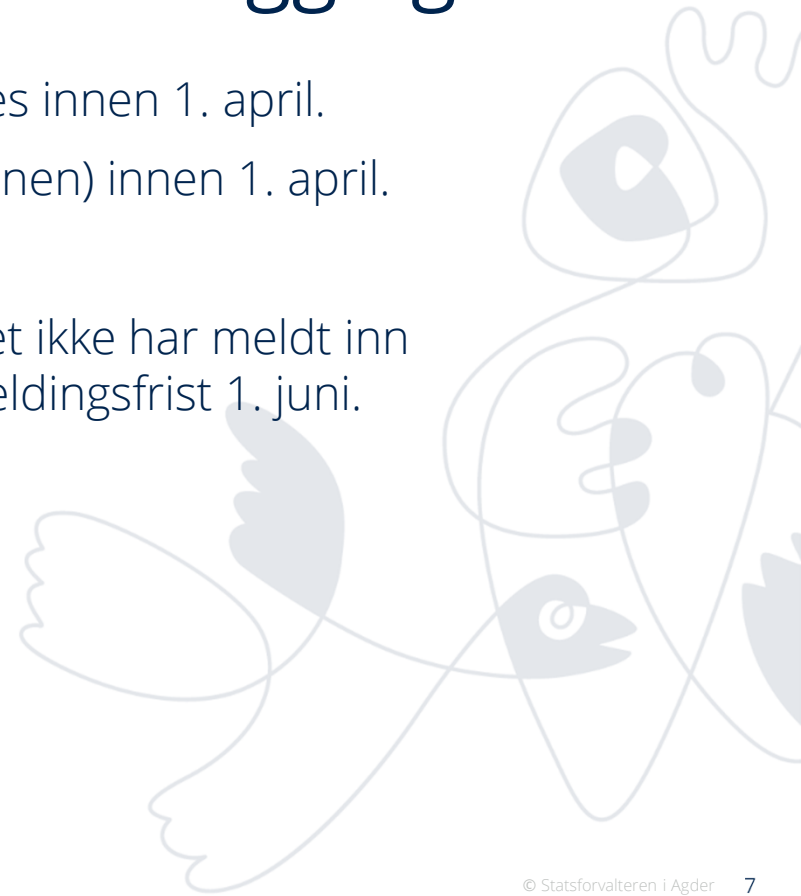
Vipestriper på åkerareal – høy tilrettelegging

- Enten
 - at minst 2 dekar jordbruksareal må jordarbeides innen 1. april
 - eller
 - at minst 2 dekar av fjorårets potet- eller grønnsaksåker blir liggende urørt.
 - Melde inn tiltaket og arealet til SF miljø (kopi til kommunen) innen 1. april.
 - Arealet må ligge urørt til 15. juli.
-
- Hvis det er påvist reir på jordarbeidet areal/urørt areal og foretaket ikke har meldt inn vipestriper innen ordinær frist, er ekstraordinær innmeldingsfrist 1. juni. Dokumentasjon må følge innmeldingen.
 - Reir og fugler må tas hensyn til under hele hekkingen.

Vipestriper på grasareal – lav tilrettelegging

- Minst 2 dekar jordbruksareal med gras må jordarbeides innen 1. april.
- Melde inn tiltaket og arealet til SF miljø (kopi til kommunen) innen 1. april.
- Arealet må ligge urørt til 15. juli.
- Hvis det er påvist reir på jordarbeidet areal og foretaket ikke har meldt inn vipestriper innen ordinær frist, er ekstraordinær innmeldingsfrist 1. juni. Dokumentasjon på reir må følge innmeldingen.
- Reir og fugler må tas hensyn til under hele hekkingen.

Råd for vipestriper på åkerareal og grasareal

- At det tilsås og høstes avling etter 15. juli.
- Bruke beskyttelsesbur hvis mulig fram til eggene klekkes.
- God avstand fra vipestripe (helst mer enn 50 meter) til høye trær/busker og annet som kan være gjemmesteder for eggrøvere.
- Det er gunstig hvis vipestripene ligger i nærheten av fuktig mark.
- Vipestripene bør legges i områder der vipene hekker jevnlig.

SMIL-spørsmål 1

(fra spørreundersøkelsen i høst)

Foto: Kulturlandskapsdagen på Holt i 2017. Foto: Ellen S. Eskeland, Statsforvalteren i Agder.

Hydrotekniske tiltak i SMIL-ordningen – og drenering/grøfting – hva er forskjellen?

- Tilskudd til drenering av jordbruksjord
 - produksjonsfremmende ordning
 - klassisk drenering på jordbruksjord
- Hydrotekniske tiltak i SMIL-ordningen
 - redusere forurensningen fra jordbruket
 - «utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift»
 - andre tiltak enn klassisk drenering som reparere/oppdimensjonere utløp, åpne bekkelukkinger, kummer, osv.

SMIL-spørsmål 2

Foto: Flateland i Valle. Foto: Ellen S. Eskeland, Statsforvalteren i Agder

SMIL-tilskudd til å åpne gjengrodd areal («gammel kulturmark») – er det krav om spesielle natur- og kulturminneverdier?

- Formålet med SMIL-ordningen er å ivareta natur- og kulturminneverdiene i kulturlandskapet.
- Utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift.
- Det må være natur- og/eller kulturminneverdier som en ønsker å ivareta.
- Sette vilkår for istandsetting og skjøtsel som ivaretar verdiene.

SMIL-spørsmål 3

Sammenheng mellom RMP og SMIL

- RMP gir føringer for prioriteringer i de kommunale retningslinjene for SMIL/SMIL-strategi.
- Gjerne 4-årige SMIL-strategier (følge RMP-perioden).
- Istandsetting ved SMIL og skjøtsel ved RMP gir god utnyttelse av miljøvirkemidlene.

Foto: